Scorecard United Nations Children's Fund

Datum 15 augustus 2017

SCORECARD United Nations Children's Fund (UNICEF)

Opgesteld door Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten

Redacteur(en): Martijn Engels

Afgestemd met DMM, DDE, DSO, IGG, DSH, PV New York

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
1	Samenvatting	3
1.1	Institutionele aspecten en functioneren	3
1.2	Beleidsrelevantie	3
2	Inleiding	5
3	Algemene achtergrond	6
3.1	Doelstelling en toegevoegde waarde	
3.2	Organisatie, werkwijze en activiteiten	6
3.3	Nederlandse rol en invloed	
3.4	Financiële omvang en bijdragen	8
4	Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie	10
4.1	Strategie en verantwoording	10
4.2	Resultaatgerichtheid en transparantie	11
4.3	Partnerschappen en samenwerking	12
4.4	Operationeel management	14
4.5	Beleidsevaluatie	
4.6	Human Resource Management	
4.7	Financiële stabiliteit	17
4.8	Kostenreductie	17
4.9	Corruptiebestrijding	18
5	Relevantie van de organisatie	20
C 1		
5.1	Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten	20
5.1 5.2	Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten	

1 Samenvatting

1.1 Institutionele aspecten en functioneren

UNICEF is een brede systeemorganisatie met een heldere focus en een duidelijke strategie. Het functioneren van de organisatie wordt geëvalueerd als effectief en efficiënt. Op het gebied van transparantie loopt de organisatie voor op andere ontwikkelingsorganisaties. De organisatie weet goede medewerkers aan te trekken en werkt samen met een scala aan relevante lokale en internationale partners. Er is gedegen aandacht voor financieel beheer en risicomanagement. UNICEF heeft een sterke operationele capaciteit op ontwikkelings- en humanitair terrein.

Institutionele aspecten en functioneren	Score	Verandering
Strategie en verantwoording	3	^
Resultaatgerichtheid en transparantie	3	^
Partnerschappen	4	^
Operationeel management	4	→
Beleidsevaluatie	4	^
Human Resource Management	3	^
Financiële stabiliteit	3	^
Kostenreductie	3	→
Corruptiebestrijding en accountability	3	^

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4 Verandering sinds 2015: Neutraal = \rightarrow , Positief = \uparrow , Negatief = ψ

1.2 Beleidsrelevantie

De prioriteiten in UNICEF's Strategisch Plan 2014-2017 hebben veel raakvlakken met de speerpunten van het Nederlandse beleid alsmede de in 2014 vastgestelde humanitaire beleidsprioriteiten als onderdeel van het *Relief Fund*. Hierdoor is UNICEF voor Nederland een interessante partner waarmee strategisch kan worden samengewerkt om gezamenlijke doelen te behalen.

	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief		
Relevantie voor de	Relevantie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten				
Voedselzekerheid	4	3			
Water	4	4	4		
Veiligheid en rechtsorde	3		3		
SRGR	4	3			
Gendergelijkheid	3	3	3		
Private sector ontwikkeling	3		3		
Humanitaire hulp	4	4	3		
Overige relevantie					
Internationale coördinatie en samenwerking ontwikkelingsbeleid	3	3			
Kinderrechten in Nederland en buitenland	3	3	3		

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

2 Inleiding

Scorecards worden opgesteld om het functioneren en de beleidsrelevantie van multilaterale organisaties in kaart te brengen. De Nederlandse inzet in multilaterale organisaties wordt geconcentreerd op organisaties die effectief zijn en die relevant zijn voor het Nederlandse beleid, of een sleutelrol vervullen binnen de multilaterale architectuur als "systeemorganisatie". Dit vraagt om zorgvuldige en regelmatige toetsing. Het streven is om scorecards op te stellen voor de VN Fondsen en Programma's, de Internationale Financiële Instellingen (IFI's), de voor Nederlands beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) relevante gespecialiseerde VN-organisaties en kantoren, en de majeure wereldwijde fondsen; multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ODA-bijdrage levert. De relevantie wordt primair getoetst aan het Nederlandse BHOS beleid en de bredere betekenis van multilaterale instellingen voor andere aspecten van Nederlands beleid wordt waar relevant meegenomen.

Elke scorecard geeft een overzicht van de doelstellingen, het mandaat en de kernkwaliteiten van de betreffende internationale instelling, van de wijze waarop de organisatie is ingericht en welke activiteiten ze uitvoert, van de financiële omvang en de Nederlandse bijdragen. Op basis van een analyse van de verschillende deelaspecten wordt een appreciatie gegeven van de organisatorische effectiviteit en van de relevantie voor de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Er wordt een appreciatie gegeven van de mate waarin organisaties voor het Nederlandse BHOS-beleid relevante resultaten behalen. Deelaspecten van effectiviteit worden beoordeeld op basis van specifieke criteria en gescoord op een vierpuntsschaal van onvoldoende, matig, voldoende en uitstekend. Daarnaast wordt aangegeven of de organisatie een positieve, een negatieve of een neutrale ontwikkeling heeft doorgemaakt sinds de scorecard 2015. Beleidsmatige relevantie en impact (resultaten) worden aangeduid met de kwalificaties relevant, beperkt relevant en niet relevant. Een samenvatting van al deze scores is te vinden in de tabellen in hoofdstuk 5.

De scorecards zijn samengesteld op basis van rapportages van de organisatie zelf, van de *Board of Auditors*, interne en externe evaluaties, beoordelingen door andere donoren en van het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN).¹ Daarnaast wordt om de input gevraagd van betrokken vakdepartementen, de Permanente Vertegenwoordigingen en Kiesgroepkantoren. Ook informatie van ambassades over het functioneren van landenkantoren van multilaterale instellingen zijn in de scorecard verwerkt. De scorecards worden iedere twee jaar geactualiseerd.

Binnen MOPAN evalueert Nederland samen met 18 gelijkgezinde landen het functioneren van VN-organisaties en Internationale Financiële Instellingen. Vanaf 2015 worden, per keer, in een tweejaarlijkse cyclus, ongeveer 13 organisaties doorgelicht op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit.

3 Algemene achtergrond

3.1 Doelstelling en toegevoegde waarde

Het *United Nations Children's Fund* (UNICEF) heeft een rechtenmandaat gebaseerd op het VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind. UNICEF is in beginsel een humanitaire organisatie, in 1946 opgericht om jonge slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog te voorzien van voedsel, gezondheidszorg en kleding. Begin jaren vijftig is het UNICEF-mandaat door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties uitgebreid van humanitaire hulp naar een brede ontwikkelingsagenda waardoor UNICEF actief is in het gehele continuüm van ontwikkeling (voor-, tijdensen na humanitaire situaties). Sindsdien wordt de originele naam (*United Nations International Children's Emergency Fund*) niet meer gebruikt.

UNICEF werkt wereldwijd en is actief in de gehele levenscyclus van kinderen van 0 tot 18 jaar alsmede hun families, met name de moeders. In deze levenscyclus benadering staan de thema's onderwijs, bescherming, water en sanitaire voorzieningen, voeding en gezondheid centraal. Hierdoor is de organisatie ook betrokken bij de uitvoering van een groot aantal duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs). Vanwege de wereldwijde aanwezigheid en gezien het feit dat de organisatie actief is op een groot aantal thema's wordt UNICEF als belangrijke systeemorganisatie gezien binnen het VN systeem.

UNICEF heeft naast een normatieve, ook een operationele en coördinerende functie. De organisatie bepleit en steunt overheden bij het ontwikkelen van beleid, wet- en regelgeving en het realiseren van diensten en voorzieningen voor de verbetering van de positie van kinderen, adolescenten alsook moeders en hun families.

3.2 Organisatie, werkwijze en activiteiten

De algemene leiding van UNICEF ligt bij de Uitvoerend Directeur die aangestuurd wordt en verantwoording aflegt aan de Uitvoerende Raad. Op 1 mei 2010 werd de Amerikaan Anthony (Tony) Lake benoemd als zesde Uitvoerend Directeur van UNICEF. In 2014 werd zijn aanstelling verlengd met een tweede termijn tot eind 2017. Het management team wordt verder aangevuld door vier Plaatsvervangende Uitvoerende Directeuren: voor management, programma's, veldresultaten en partnerschappen. De Uitvoerende Raad van UNICEF valt onder de *Economic and Social Council* (ECOSOC). De Uitvoerende Raad komt drie maal per jaar bijeen en houdt toezicht op de organisatie, keurt beleid, landenprogramma's en budgetten goed en ziet erop toe dat UNICEF beantwoordt aan de behoeften en prioriteiten van de landen die worden ondersteund. De Uitvoerende Raad bestaat uit 36 leden, met de volgende geografische verdeling: acht uit Afrika, zeven uit Azië, vier uit Oost-Europa, vijf uit het Caraïbisch gebied en Latijns-Amerika en 12 uit de groep van westerse en overige landen.

Het hoofdkantoor van UNICEF bevindt zich in New York. Naast het hoofdkantoor zijn er kantoren in Genève (voornamelijk de divisie Private Fondsenwerving en Partnerschappen en een klein onderdeel van de noodhulp afdeling), Kopenhagen (divisie inkoop, opslag en logistiek) en Florence (onderzoeksinstituut Innocenti), Brussel en Tokyo. Er zijn verder zeven regionale kantoren, die de 157 landenkantoren ondersteunen en hun activiteiten coördineren. UNICEF is in sterke mate gedecentraliseerd, de landenkantoren kennen een grote mate van zelfstandigheid. Daarnaast opereren de Nationaal Comités autonoom van UNICEF en van elkaar.

De Private Fondsenwerving en Partnerschappen (PFP) divisie in Genève dient als coördinatiepunt voor de 36 Nationale Comités voor UNICEF. De Nationale Comités zijn onafhankelijke, non-profit, non-gouvernementele stichtingen die naast het inzamelen van private fondsen voor UNICEF ook zorg dragen voor educatie en voor pleitbezorging in de betreffende landen. Van oudsher zijn de Nationale Comités voor de bekendheid van de organisatie uitermate belangrijk. Ongeveer een derde van de inkomsten van UNICEF is afkomstig uit private bronnen, voornamelijk particulieren.

Naast de thema's waar UNICEF zich voor inzet is de organisatie vanuit het *equity* principe (voor gelijke kansen) ook actief op het gebied van gendergelijkheid, empowerment van vrouwen en inclusiviteit.

Omdat UNICEF actief is voor-, tijdens- en na humanitaire situaties is de organisatie nauw betrokken bij de discussie over de nexus tussen humanitaire hulp en ontwikkelingshulp en *sustaining peace* en zet in op risicovermindering, weerbaarheid/zelfredzaamheid van de lokale bevolking en versterking van de capaciteit van nationale en lokale overheden. Het gehele UNICEF systeem is direct actief in Least Developed Countries (LDC's) en Middle Income Countries (MIC's) alsmede direct en indirect (via de Nationale Comités) actief in High Income Countries (HIC's). Vanwege de toegenomen vluchtelingenstroom naar en binnen Europa sinds 2015, voert UNICEF ook programma's uit in Europese hoger inkomenslanden.

De meest recente beleidsevaluatie richtte zich op het *Peacebuilding, Education and Advocacy* (PBEA) programma waarvan Nederland de afgelopen vijf jaar de enige financier was. Het programma is positief geëvalueerd. Het gebruik van conflictanalyses wordt geïntegreerd in de programma cyclus van de organisatie. Het MOPAN review rapport 2017 is voorafgaand aan de sessie van de Uitvoerende Raad in februari 2017 gepresenteerd. Deze institionele review concludeert dat de organisatie, naast volwassen systemen en processen, zich ook *fit for purpose* gedraagt. Het heeft daarnaast *convening power* en is sterk in de pleitbezorging en *outreach* met een effectieve aanwezigheid in bijna alle landen in de wereld waarbij de culturele ethos rondom kinderrechten diepgeworteld zit.

3.3 Nederlandse rol en invloed

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag en de Nederlandse Permanente Vertegenwoordiging in New York hebben zitting in de Uitvoerende Raad. De besluitvorming binnen de Uitvoerende Raad van UNICEF vindt plaats door middel van consensus van de lidstaten. Als relatief grote en actieve donor speelt Nederland een belangrijke rol binnen de Uitvoerende Raad. Belangrijke thema's voor Nederland zijn Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR), vrede en veiligheid, voeding, water en sanitaire voorzieningen en UNICEF's werk in humanitaire situaties.

Voor de periode 2007-2021 is in de groep van westerse en overige landen (WEOG) een rotatieschema afgesproken. Op grond van dit rotatieschema is Nederland lid van de Uitvoerende Raad in de periode 2018-2019 en in 2021. Er is geen formeel coördinatiemechanisme tussen EU lidstaten. Informeel overleg en afstemming vindt plaats binnen de WEOG. Voorafgaand aan Uitvoerende Raad bijeenkomsten wordt afgestemd over de (eventueel gezamenlijke) inzet tijdens informele- en formele bijeenkomsten met de organisatie.

3.4 Financiële omvang en bijdragen

UNICEF is financieel geheel afhankelijk van vrijwillige bijdragen van overheden en private donoren en kan dus geen aanspraak maken op verplichte bijdragen van de VN lidstaten. De financiële geldstromen zijn onder te verdelen in *core bijdragen* en *non-core bijdragen*.

Vanwege afnemende overheidsbijdragen zijn de inkomsten van UNICEF in 2016 gedaald met 3% ten opzichte van 2015. Het aandeel core bijdragen is in 2016 toegenomen met 12% na een jarenlange afname. De Nationale Comites contributeerden bijna een kwart (24%) van de totale inkomsten van UNICEF en 43% van de core bijdragen in 2016.

Het aandeel van de core bijdrage in verhouding tot de totale bijdrage is gedaald van 50% in 2000 naar 23% in 2015. Dit ondermijnt het vermogen van UNICEF om zich breed in te kunnen zetten en ook de elementen van het Strategisch Plan uit te kunnen voeren die minder interessant zijn voor donoren maar niet minder cruciaal zijn voor het kernmandaat van de organisatie. Via een 'multi-year flexible funding' dialoog pleit de organisatie voor een nieuwe financieringsmodel in de toekomst. 29% van het inkomen van UNICEF komt van private donoren en dit deel groeit. De overige inkomsten komen van publieke donoren, c.q. lidstaten, en dit staat de afgelopen jaren onder druk vanwege bezuinigingen. In 2015 en 2016 is er door Nederland bezuinigd op de core bijdrage aan UNICEF. Vanwege het aflopen van een aantal grote door Nederland gefinancierde programma's is het voorzien dat de totale Nederlandse bijdrage in 2017 verder terug zal lopen.

Het Nederlandse Nationale Comité voor UNICEF maakte in 2015 54,4 miljoen USD over aan UNICEF (achtste plaats financiële bijdrage Nationale Comité).

Financieel Overzicht (bedragen in USD miljoen)

	Inkomsten			Uitgaven	
Jaar	Verplichte	Vrijwillige bijdragen		Totaal	Totaal
	bijdragen	Geoormerkt	Niet-		
			geoormerkt		
2014	n.v.t.	3.870	1.326	5.169	4.600
2015	n.v.t.	3.836	1.174	5.010	5.096
2016	n.v.t.	3.571	1.312	4.884	*

^{*} Definitieve cijfers 2016 zijn nog niet bekend.

Overzicht bijdragen en ranking grootste donoren (bedragen in USD miljoen)

Jaar	Bijdrage	Ranking/donor	Bedrag
2014	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	132
		2. Japan Nationaal Comité	95
		3. Zweden	80
		7. Nederland	33
	Non-core-bijdragen	1. Verenigd Staten	540
		2. Verenigd Koninkrijk	423
		3. Europese Commissie	355
		7. Nederland	113
	Totaal bijdrage	1. Verenigde Staten	672
		2. Verenigd Koninkrijk	489
		3. Europese Commissie	355
		10. Nederland	146
2015	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	132
		2. Japan Nationaal Comité	92
		3. Republiek Korea Nationaal	76
		Comité	
		8. Nederland	21
	Non-core-bijdragen	1. Verenigde Staten	736
		2. Verenigd Koninkrijk	452
		3. Verenigde Staten Nationaal	293
		Comité	
		9. Nederland	110
	Totaal bijdrage	1. Verenigde Staten	868
		2. Verenigd Koninkrijk	512
		3. Verenigde Staten Nationaal	310
		Comité	
		10. Nederland	131
2016	Core-bijdrage	1. Verenigde Staten	133
		2. Sweden	116
		3. Japan Nationaal Comité	110
		14. Nederland	31
	Non-core-bijdragen	1. Verenigde Staten	526
		2. Verenigd Koninkrijk	351
		3. Europese Commissie	293
		11. Nederland	100
	Totaal bijdrage	1. Verenigde Staten	659
		2. Verenigd Koninkrijk	401
		3. Europese Commissie	293
		11. Nederland	132

4 Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie

4.1 Strategie en verantwoording

Het mandaat van UNICEF richt zich op naleving van de rechten van kinderen en daarnaast vallen zwangere vrouwen onder het mandaat van UNICEF. Het UNICEFbeleid is neergelegd in een meerjarig Strategisch Plan (2014-2017). Het plan focust op de meest achtergestelde en kwetsbare groepen in de samenleving. Momenteel wordt een nieuw Strategisch Plan (2018-2021) ontwikkeld met een duidelijke focus op het behalen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDGs) gerelateerd aan kinderen.

UNICEF heeft een *Theory of Change* geformuleerd om inzicht te verschaffen in de veronderstelde resultaten en impact van de zeven doelen van het huidige Strategische Plan. UNICEF heeft al aangegeven dat een *Theory of Change* op mondiaal niveau lastig te omschrijven is, gezien de decentrale aard van de organisatie.

UNICEF werkt nauw samen met lokale gemeenschappen, lokale overheden, private sector partners, lokale en internationale NGO's. Daarnaast werkt UNICEF met de overheid op landelijk niveau en stelt ze de landenprogramma's af op nationale plannen, zoals *National Development Plans, Poverty Reduction Strategy Plans*, sector plannen, etcetera. UNICEF kan meer doen om de rol in verschillende contexten te verduidelijken waarbij gekeken wordt op welke elementen van de toegevoegde waarde wordt ingezet per specifieke context. UNICEF is nauw betrokken bij het United Nations Development Assistance Framework (UNDAF) en de nieuwe opzet van *Field Results Groups* om de gezamenlijke resultaten van de verschillende VN organisaties op landenniveau beter in kaart te brengen. Het is duidelijk dat meer moet gebeuren om de resultaatgroepen te versterken en strategie coherentie in de uitvoering van de SDG's.

UNICEF legt vooral verantwoording af aan de Uitvoerende Raad van de organisatie. De Uitvoerende Raad bestaat uit 36 lidstaten en komt driemaal per jaar bij elkaar. De besluitvorming binnen de Uitvoerende Raad van UNICEF verloopt harmonieus. De humanitaire programma's van UNICEF die niet zijn meegenomen in de landenprogramma's komen momenteel nog te weinig aan bod tijdens de sessies van de Uitvoerende Raad. In 2015 gaf de organisatie ongeveer 35% uit aan humanitaire hulp. Samen met andere Uitvoerende Raad leden is Nederland hierover met UNICEF in gesprek.

De MOPAN assessment (2017) geeft aan dat de resultatenlogica van het komende Strategisch Plan en de landenstrategiën verbeterd moeten worden door een heldere rationale te beschrijven voor de prioritisering van keuzes die gemaakt zijn.

Onderdeel	Score
Kernmandaat / Prioriteiten / Mission Creep	3
Beleidsstrategie	3
Theory of Change	3
Aansluiting Nationaal beleid / Armoedestrategie	4
Verantwoording	3
Aanspreekbaarheid voor overige belanghebbenden	3
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.2 Resultaatgerichtheid en transparantie

Het Strategisch Plan (2014-2017) bevat een resultatenraamwerk met duidelijke indicatoren en suggereert een aantal prioritaire acties om *Result Based Management (RBM)* te versterken waaronder een organisatiebreed gebruik van het *Monitoring Results for Equity System* (MoRES). Daarnaast heeft UNICEF een *Field Results Group* opgericht onder leiding van een Plaatsvervangend Uitvoerend Directeur met als doel *RBM* en de verantwoording te versterken, voornamelijk in het veld.

UNICEF rapporteert haar resultaten via verschillende kanalen. Los van het jaarlijkse rapport van de Uitvoerende Directeur zijn er jaarlijkse landen- en themarapportages² die allen een duidelijke link naar het Strategisch Plan hebben. De externe auditor constateerde in zijn rapport over 2015 dat er in dat jaar nauwelijks kwaliteitscontroles zijn uitgevoerd. Er zijn nu nieuwe data beschikbaar van een hogere kwaliteit, dat zal leiden tot een verbetering van het *Result Based Management* en *Result Based Budgeting*. Daarnaast geeft de assessment aan dat de budgetering zich op resultaten moet richten in plaats van benodigdheden. Daaraan gekoppeld is dat er duidelijker gerapporteerd moet worden op basis van uitgaven per resultaat en niet op basis van activiteiten. In de uitvoering van het Strategisch Plan 2014-2017 is niet inzichtelijk gemaakt hoe de allocatie van middelen aan de beleidsprioriteiten verloopt. Dit moet in het volgend Strategisch Plan 2018-2021 verbeterd worden.

Het rapport van de IOB beleidsdoorlichting Nederland en de VN (2017) laat zien dat UNICEF nauw samenwerkt met Nederland aan de verduurzaming van de investeringen op het gebied van water en sanitaire voorzieningen. Hiertoe is een duurzaamheidsclausule in de financieringsovereenkomst opgenomen waardoor de geïnstalleerde voorzieningen voor een periode van minimaal tien jaar moeten blijven functioneren. Jaarlijks wordt er een *Sustainability Check* uitgevoerd waarbij een onafhankelijke derde partij op basis van een steekproef het functioneren van de voorzieningen inspecteert. UNICEF heeft voor de follow-up hiervan afspraken gemaakt met lokale overheden in de vorm van *Sustainability Compacts* waarin de verantwoordelijkheid van de overheid in het onderhouden van de voorzieningen wordt vastgelegd. Dit maakt UNICEF een echte "game changer" op het gebied van duurzame resultaten. UNICEF loopt voorop in het meten van duurzame resultaten al zijn de *Sustainability Compacts* nog niet organisatiebreed doorgevoerd. Daarnaast geeft de MOPAN *assessment* (2017) aan dat duurzaamheid niet goed is gemeten in de evaluaties.

UNICEF is in 2013 begonnen met het publiceren van informatie op het gebied van financiën en performance van de *International Aid Transparency Initiative* (IATI) standaard. In de *Aid Transparancy Index* is UNICEF van de 63^e plaats (2012) naar de 3^e plaats (2016) gestegen. De organisatie publiceert maandelijks data in de IATI register. IATI adviseert UNICEF om de lagere scores op indicatoren te verbeteren en werk te maken van interne en externe data handelingsstrategieën op landenniveau. UNICEF maakt deel uit van IATI's bestuursraad.

² onderwijs, kinderbescherming, voeding, gezondheid, water, sanitaire verzieningen en hygiëne, HIV/aids, gender gelijkheid, sociale inclusiviteit en humanitaire hulp

Onderdeel	Score
RBM en RBB	3
Inzichtelijk maken resultaten	3
Inzichtelijk maken allocatie van middelen (o.a. IATI)	4
Communicatie over resultaten	4
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.3 Partnerschappen en samenwerking

UNICEF realiseert zich dat de effectiviteit van het behalen van resultaten grotendeels afhangt van het betrekken van relevante actoren. UNICEF ziet veel kansen op het gebied van dynamische en strategische partnerschappen voor het bereiken van concrete resultaten voor kinderen. Vanuit een veranderende mondiale context, afnemende bijdragen van donoren, een groter wordend aandeel van het bedrijfsleven op een aantal cruciale thema's neemt UNICEF een belangrijke rol in het VN systeem op het gebied van het ontwikkelen van nieuwe innovatieve partnerschappen. UNICEF werkt tegelijkertijd aan de versterking van de capaciteit van de eigen medewerkers op dit vlak.

In 2015 werkte UNICEF samen met 8.711 partners waarvan 5.044 (58%) nationale overheden en 3.667 (42%) non-gouvernmentele organisaties. Hierbij was een bedrag gemoeid van 1.77 miljard USD in direct cash overmakingen. De rol van UNICEF als facilitator van en deelnemer aan partnerschappen is omschreven in UNICEF's strategische raamwerk voor partnerschappen. Over de afgelopen tien jaar is het aantal mondiale strategische partnerschappen op het gebied van pleitbezorging en de uitvoering van programma's sterk gestegen, mede door toedoen van de Nationale Comités. Dit reflecteert UNICEF's mondiale visie, uitvoering van de afgesproken hervormingsdoelen (QCPR) en inzet voor het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen.

UNICEF is momenteel actief betrokken bij een groot aantal mondiale partnerschappen. Voorbeelden hiervan zijn UNICEFs actieve rol bij het Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria (GFATM), de Scaling Up Nutrition Movement (SUN), de GAVI Alliance, het Global Polio Eradication Initiative, de Global Partnership for Education (GPE) en het Sanitation and Water for All initiative. De organisatie heeft in 48 van de 71 mondiale partnerschappen een bestuurlijke rol en accommodeert het secretariaat van vijftien van deze.3 Daarnaast heeft UNICEF in de afgelopen twee jaar 3 nieuwe initiatieven gelanceerd: (1) de Global Partnership to End Violence Against Children, als samenwerkingsverband tussen VN, NGOs en overheden, wil meer aandacht voor het geweld tegen en exploitatie van kinderen; (2) het Education Cannot Wait Fund (ECW) als initiatief om gezamenlijk met lidstaten en ontwikkelings- en humanitaire partners meer aandacht en fondsen te genereren voor onderwijs in noodhulpsituaties; en (3) het Global Programme to accelerate action to end child marriage. Dit programma ter bestrijding van kindhuwelijken wordt samen met UNFPA in momenteel 12 landen uitgevoerd en wordt gefinancierd door Canada, UK, EU en Nederland.

³ A Promise Renewed, Better Care Network, Donors Working Group on Female Genital Mutilation/Cutting, Inter-Agency Working Group on Violence against Children, Sanitation and Water for All, United Nations Girls' Education Initiative (UNGEI), and the Reproductive, Maternal, Newborn and Child Health Trust Fund/United Nations Commission on Life-Saving Commodities for Women's and Children's Health.

UNICEF's samenwerking met nationale overheden is over het algemeen goed waardoor UNICEF als een effectieve nationale pleitbezorger voor kinderrechten te boek staat. UNICEF staat overheden bij in het uitvoeren van een algemeen kindvriendelijk beleid waarbij de rechten van kinderen gerespecteerd worden en voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om dat op termijn te bewerkstelligen.

Los van de samenwerking met andere VN organisaties en nationale en lokale overheden, werkt UNICEF samen met de financiële instellingen (Wereldbank, AfDB, ADB, etc.), het maatschappelijk middenveld, de private sector, filantropische organisaties en kennis- en onderzoeksinstellingen.

De recente samenwerking tussen UNICEF, WHO en de Wereldbank op het gebied van noodhulp op de thema's gezondheid en voeding in Jemen, door middel van een IDA grant van 200 miljoen USD, is baanbrekend en opent nieuwe mogelijkheden voor een nauwere samenwerking tussen de VN en de multilaterale ontwikkelingsbanken. Het is voor het eerst dat de Wereldbank een soortgelijke samenwerking aangaat met het VN systeem in een fragiele landensituatie. Relevant voor Nederland is het specifieke partnerschap van UNICEF met de Europese Unie (voornamelijk via EuropeAid en ECHO). Met een bijdrage van 283 miljoen USD (geheel geoormerkt) is de Europese Unie de vierde absolute donor van UNICEF. De EU heeft geen zetel in de Uitvoerende Raad en heeft daardoor geen beslissingsbevoegdheid binnen de bestuursorganen van de organisatie.

De afgelopen jaren is sterk ingezet op het betrekken van het bedrijfsleven bij het werk van UNICEF. UNICEF ziet veel potentie in het samenwerken met bedrijven om haar ambitie – het creëren van een beweging voor kinderrechten – te realiseren. Hierbij wordt toegewerkt naar gelijkwaardige partnerschappen waarbij niet (alleen) een financiële bijdrage wordt verwacht maar het partnerschap een sterk inhoudelijke component heeft. Als onderdeel van het *Children's Rights and Business Principles* (CRBP) initiatief werkt UNICEF samen met bedrijven om ervoor te zorgen dat de rechten van kinderen gerespecteerd worden in de betreffende bedrijfstak en daarbuiten. UNICEF heeft meerdere keren deelgenomen aan Nederlandse handelsmissies om de rol van het bedrijfsleven op kinderrechten in de betreffende landen uit te lichten. Naast een partnerschappen afdeling gaat het Nederlands Nationaal Comité meer inzetten op kinderrechten in het MVO beleid van de bedrijven waarmee het samenwerkt en tegelijkertijd aansluiten bij de onderhandelingen van de convenanten van verschillende bedrijfstakken.

UNICEF is nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's). De SDGs vormen een belangrijke basis voor het nieuwe UNICEF Strategisch Plan 2018-2021.

Onderdeel	Score
Partnerschappen met andere organisaties	3
Visie en rol partnerschappen	3
Aansluiting partnerschappen met andere actoren	4
Samenwerking en coördinatie overige actoren	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.4 Operationeel management

De decentrale structuur van de organisatie zorgt ervoor dat de organisatie snel kan inspelen op specifieke ontwikkelingen, inclusief acute humanitaire situaties, en niet overal goedkeuring voor hoeft te vragen van het regionale- of hoofdkantoor. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van regionale en landenkantoren zijn helder geformuleerd. De recente opgezette *Field Support Group* zorgt voor een duidelijkere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de verschillende lagen van de organisatie.

De UNICEF landenprogramma's worden in nauw overleg en na een gedegen consultatieproces met de verschillende partners opgesteld. Het uiteindelijke document moet worden goedgekeurd door de overheid en uiteindelijk door de Uitvoerende Raad. De nauwe betrokkenheid van de overheid in het planningsproces bevordert transparantie naar en samenwerking met de overheid waarbij het evident is dat de landenprogramma's aansluiten bij de nationale plannen. UNICEF werkt via lokale partners die door de landenkantoren worden geïdentificeerd. Om op schaal te kunnen opereren zijn nationale en lokale overheden vaak de grootste samenwerkingspartner van UNICEF. De manier waarop UNICEF opereert varieert in fragiele staten en humanitaire situaties. Vooral in fragiele situaties waarbij regeringen niet altijd stabiele en betrouwbare partners zijn, werkt de organisatie via het Rode Kruis of lokale en internationale NGO's wordt uitgevoerd. In het uiterste geval voert UNICEF zelf uit.

Onderdeel	Score
Delegatie van bevoegdheden	4
Projectbeheer en financieel beheer	3
Verantwoordelijkheden en bevoegdheden decentrale kantoren	4
Gebruik van lokale partners en systemen	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: neutraal →

4.5 Beleidsevaluatie

Het herziene evaluatie beleid van UNICEF (2014) gaat in op de kwaliteit van evaluaties en het gebruik van de evaluatiebevindingen. Daarnaast is een belangrijk speerpunt de verdere ontwikkeling van de evaluatiefunctie binnen UNICEF en de rol van de organisatie in het verbeteren van de evaluatiecapaciteit bij nationale partners./ Het beleid geldt voor alle lagen van de organisatie en in alle contexten (inclusief humanitaire situaties) en is in lijn met de normen en standaarden van de United Nations Evaluation Group (UNEG).

UNICEF heeft een interne onafhankelijke evaluatiedienst die jaarlijks rapporteert aan de Uitvoerend Directeur die aanbevelingen opvolgt en zorgdraagt voor follow up. De evaluatiedienst rapporteert jaarlijks aan de Uitvoerende Raad. De Uitvoerende Raad keurt ook het meerjarige evaluatie werkplan en budget goed. De nadruk ligt op een gedecentraliseerd evaluatiesysteem. Ook wordt benadrukt dat evaluaties samen met nationale autoriteiten, het VN-systeem en andere geïnteresseerde partners moeten worden uitgevoerd.

In een 2014 review door de *Joint Inspection Unit* (JIU) van de evaluatiefunctie van het gehele VN systeem scoorde de evaluatiefunctie van UNICEF "*above average and high*", waardoor het naar het hoogste niveau van volwassenheid promoveerde. Vanuit de joint taskforce van de OESO-DAC *Network on Development Evaluation* (EVALNET) en de UNEG vindt in 2017 een *peer review* plaats waarbij vooral wordt

gekeken naar de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en toepasbaarheid van UNICEF's evaluatie functie.

UNICEF werkt samen met overheden en andere partners om de capaciteit op het gebied van monitoring en evaluatie van landenprogramma's te versterken. De resultaten van evaluaties worden verzameld in de *Global Evaluation Database* en zijn publiekelijk toegankelijk.

De MOPAN assessment (2017) ziet naast het ophogen van de evaluatiecoverage een noodzaak voor meer nadruk op robuuste evaluatieve bewijsvoering van de efficiëntie en duurzaamheid van UNICEF's programma's.

Om zicht te krijgen op de kwaliteit van de eigen evaluaties, laat UNICEF de evaluaties van landen en regionale kantoren beoordelen door een onafhankelijke organisatie die daarbij een consistente methodologie gebruikt. De resultaten van het *Global Evaluation Report Oversight System* (GEROS) worden jaarlijks gepubliceerd in het jaarrapport van de evaluatiedienst en dit syteem leidt tot een verbetering in de kwaliteit van evaluaties.

De *Policy on Research Policy* (2016) zorgt voor de samenwerking tussen de "evidence functions" van evaluatie, onderzoek en data verzameling en analyse als een verbetering in de UNICEF benadering waarin de gezamenlijke ontwikkeling van systemen en activiteiten is opgenomen.

Verder wil Nederland dat evaluatie rapportages structureler worden besproken tijdens sessies van de Uitvoerende Raad.

Onderdeel	Score
Helder vastgelegd evaluatiebeleid	4
Inrichting evaluatiefunctie	4
Onafhankelijkheid evaluatie-eenheid	4
Reikwijdte en relevantie evaluaties	4
Follow up aanbevelingen evaluaties	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.6 Human Resource Management

Op 31 december 2015 telde UNICEF 12.593 medewerkers. UNICEF's personeelsbeleid is in overeenstemming met de standaarden en regels van de VN. UNICEF volgt tevens het algemene VN-beleid wat betreft salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Er is geen eenduidig loopbaanbeleid en de noodzaak om goed gekwalificeerde medewerkers te selecteren, ontwikkelen en behouden blijft een uitdaging voor de organisatie, vooral in noodhulpsituaties.

Stafrotatie en mobiliteit zijn belangrijke elementen van het personeelsbeleid. Mobiliteit binnen UNICEF en binnen het brede VN systeem laat duidelijk nog te wensen over. Aangezien de personeelsdiensten van de VN-organisaties geheel gescheiden zijn, is het lastig over te stappen van de ene VN organisatie naar de andere. Binnen de organisatie blijkt het lastig om van een landenprogramma gericht op humanitaire hulp over te stappen naar een OS-gerelateerd landenprogramma in hetzelfde land. Hierdoor blijven medewerkers vaak vele jaren op fysiek en mentaal

zware plekken werken en hebben niet de mogelijkheid na een paar jaar in een minder belastend gebied/land te werken.

De organisatie heeft in het personeelsbeleid aandachtsgebieden geïdentificeerd die cruciaal zijn voor het functioneren in de toekomst en is continue bezig om het personeelsbeleid te vernieuwen en te versterken. Ondanks dat UNICEF het doel stelt om de tijdsduur voor het rekruteren van personeel te verminderen, was de gemiddelde rekruteringstermijn voor internationale medewerkers gemiddeld 85 dagen (in plaats van het gestelde doel van maximaal 60 dagen). De organisatie verwacht dat dit in 2016 vermindert vanwege o.a. een nieuw rekruteringssysteem en een herzien rotatie beleid.

Het tijdig vervullen van vacatures blijft vooral in noodhulpsituaties een uitdaging. In 2015 moest de personeelsdienst gekwalificeerd personeel vinden voor elf *Level 3* noodhulpsituaties (de hoogste categorie noodhulpsituaties zoals Syrië, Irak en Zuid Soedan). De tijd die nodig is om iemand aan te nemen in noodhulpsituaties is gedaald van 45 dagen (2014) naar 34 dagen (2015).

De organisatie beschikt over gekwalificeerd en zeer gemotiveerd personeel en heeft een brede mix van vaardigheden binnen de organisatie. Sinds 2007 heeft UNICEF een *Gender Parity and Equality Policy.* Tussen 2007 en 2015 is het aantal vrouwen met 24% gestegen en heeft UNICEF met 47% vrouwen al jaren bijna gendergelijkheid binnen de organisatie (in 2014 was dit percentage 52%). Van de werknemers op niveau P5 en hoger is 46% vrouw. Met een progressief vaderschaps(vier weken betaald) en zwangerschapsverlof (zes maanden betaald) loopt UNICEF vooruit op veel lidstaten, inclusief Nederland. UNICEF heeft als enige VN organisatie het zwangerschapsverlof verlengd van 4 naar 6 maanden betaald verlof om het beleid van 6 maanden exclusieve borstvoeding te accommoderen voor eigen medewerkers.

Om jonge professionals aan UNICEF te binden, heeft UNICEF het *New Emerging Talent Initiative* (NETI) opgezet. Daarnaast zorgt het *Junior Professional Officer* (JPO) programma voor de aanwas van jonge professionals binnen UNICEF. Nederland maakt deel uit van het JPO-programma en UNICEF profiteert van diverse posten gefinancierd door Nederland. Vanwege een afgenomen JPO-budget en een toename van het aantal organisaties binnen het JPO-programma is de afgelopen jaren het aantal door Nederland-gefinancierde functies bij UNICEF flink gedaald. UNICEF zet ook zogenoemde Talent Groepen op waarbij interne en externe kandidaten kunnen solliciteren op generieke vacatures. Geselecteerde kandidaten kunnen op die manier sneller geplaatst worden op specifieke functies. Veiligheid voor de medewerkers blijft een probleem. In 2014 en 2015 zijn zeven medewerkers tijdens het werk omgekomen.

Onderdeel	Score
Mobiliteit	3
Kwaliteit	3
Diversiteit	3
Genderbalans	4
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.7 Financiële stabiliteit

De passiva is verlaagd (4,16 miljard USD). Ten opzichte van een carryover van 572,6 mln USD in 2014 heeft UNICEF in 2015 een financieel tekort op de lopende rekening van 76 mln USD. Dit heeft vooral te maken met een toename in de aankoop van goederen en overmakingen voor programma activiteiten in de Midden-Oosten en West- en Centraal Afrika regio's . Ondanks het netto tekort in 2015, blijft het netto vermogen van de organisatie 4.631 mln USD. Verder is de verdeling totaal vermogen ten opzichte van de totale verplichtingen 2.8:1 wat een hoge liquiditeit weergeeft. Hierdoor is UNICEF volgens het Board of Auditors rapport in een gezonde financiële conditie.

UNICEF kent geen operationele reserve. Het liquiditeitsbeleid is gebaseerd op het uitgangspunt dat de aan het einde van het jaar converteerbare kasmiddelen minimaal 10% van het voorziene inkomen uit core bijdragen moeten bedragen. Het externe *Board of Auditors* rapport over 2015 geeft een goedkeurende verklaring. De grootste aandachtspunten voor de organisatie zijn de financiële bedragen die worden ingehouden door Nationale Comités voor UNICEF en de identificatie, monitoring en evaluatie van uitvoerende partners. Daarnaast is de *Harmonised Approach to Cash Transfers* (HACT) al een aantal jaar een terugkerend thema in de BoA-rapportage. In 2015 voerden 35 landenkantoren de verplichte macroassessment niet uit en 312 van de geplande 2.042 micro *assessments* (beoordeling van de beheerscapaciteit van uitvoerende partij) vonden niet plaats. Hier wordt door UNICEF en in breder VN-verband aan gewerkt.

Onderdeel	Score
Verhouding goedgekeurde begroting / ontvangen bijdragen	3
Liquiditeitspositie en/of solvabiliteitspositie	3
Interne auditfunctie	3
Kwaliteit rapportages	3
Samenhang tussen inhoudelijke en financiële rapportages	3
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief ↑

4.8 Kostenreductie

In september 2015 is het *Global Shared Service Centre* (GSSC) in Budapest geopend waar bepaalde tijdrovende administratieve processen, zoals betalingen, personeelszaken en ICT functies worden afgehandeld zodat landenmedewerkers zich kunnen richten op het behalen van programmatische resultaten. Dit heeft een besparing van 20 miljoen USD per jaar opgeleverd na een eenmalige investering van 29 miljoen USD.

In 2015 maakten 115 UNICEF landenkantoren gebruik van gezamenlijke diensten met andere VN organisaties. 83 landenkantoren (een stijging van 24% tov 2013) implementeerden een geharmoniseerde benadering in procurement, personeelsmanagement, ICT en financieel management diensten). Door de externe auditor werd geconstateerd dat wederom in 2015 administratieve kosten (incl. enkele stafkosten) zijn geboekt op programmabudgetten. Dit beinvloedt direct het bereiken van beoogde resultaten, omdat er minder geld voor uitvoering van programma's beschikbaar is.

UNICEF volgt het algemene VN-beleid wat betreft salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden. Dit wordt in de vijfde commissie onderhandeld.

Onderdeel	Score
Verhouding programma-uitgaven/overhead	2
Kosteneffectiviteit programma's	3
Versobering salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden	3
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: neutraal →

4.9 Corruptiebestrijding

Het anti-corruptiebeleid van UNICEF is gebaseerd op de *UNICEF Anti Fraud Policy* van 2006. UNICEF kent een *zero tolerance* beleid dat verzekert dat alle gevallen onderzocht worden door de interne Auditdienst, *Office of Internal Audit and Investigations* (OIAI) genaamd. Alle interne audit rapporten worden via de OIAI website openbaar gemaakt.

De OIAI vervult op een breed terrein een controlerende, zelfstandige rol en voldoet aan internationale standaarden. De planning van audits is gebaseerd op een risicoanalyse. UNICEF kent goede financiële verantwoordelijkheidsmechanismen en scoort goed op financieel management.

In 2015, schreef OIAI 38 interne audit rapporten, waarvan 71% met een goedkeurende verklaring en 29% een *unsatisfactory opinion* had. Deze rapportages bevatten 577 te nemen acties (waarvan 108 high priority) waarmee het management van de respectievelijke landenkantoren het eens was en die zijn uitgevoerd. Van de 38 interne audit rapportages zijn 26 rapportages openbaar gemaakt in 2015. De resterende rapportages waren nog niet goedgekeurd voor publicatie.

Daarnaast onderzocht OIAI 142 zaken in 2015 waarvan 90 beschuldigingen uit 2015 en 52 beschuldingen van 2014. 101 zaken werden gesloten in 2015. Het meerendeel van de zaken was gerelateerd aan misbruik van fondsen door derden en ongepast gedrag van UNICEF medewerkers. Er was een verdubbeling in 2015 van het aantal fraudezaken van misbruik van programmafondsen bij derden t.o.v. 2014 (37% van de zaken t.o.v. 19% in 2014). Mede gezien de toename van het aantal fraudezaken bij derde partijen, is een betere toepassing van de HACT-procedures uitermate belangrijk.

OIAI heeft sinds 2006 een meldpunt voor fraude en corruptie ingesteld. Zij zijn verantwoordelijk voor het doen van onderzoeken naar klachten over fraude, misbruik van gezag, corruptie, seksuele intimidatie, en mismanagement. Volgens het BoA-rapport zijn in 2015 in totaal 16 zaken van fraude/vermoedens van fraude geïdentificeerd (tegenover 32 zaken in 2014). Hiermee was 0,79 miljoen USD gemoeid (tov 1,8 miljoen USD in 2014). Het is nog onduidelijk waarom het aantal fraude gevallen zo is afgenomen.

UNICEF heeft in mei 2007 een *Ethics Office* ingesteld en beleid aangenomen ter bescherming van klokkenluiders. In 2015 is een herziene *Whistle-blower protection policy* vastgesteld.

Het Ethics Office heeft in 2015 153 aanvragen voor advies en 323 aanvragen gekregen voor dienstverlening, vergeleken met respectievelijk 122 en 271

aanvragen in 2014. Mogelijk heeft deze toename te maken met de introductie van de verplichte training in *Ethics and Integrity* (e-learning).

Onderdeel	Score
Maatregelen rechtmatigheidsrisico's	3
Maatregelen doelmatigheidsrisico's	3
Anti-corruptiebeleid	3
Transparantie integriteitsschendingen	3
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief ↑

5 Relevantie van de organisatie

Dit hoofdstuk behandelt de relevantie van de organisatie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten. Hierbij wordt een driedeling gemaakt: Een organisatie is relevant voor een BHOS-thema indien van direct belang voor een beleidsonderwerp; een organisatie is beperkt relevant als hij deels of indirect van belang is voor het beleidsonderwerp of een organisatie is niet relevant als hij niet van belang is voor het beleidsonderwerp. Ten aanzien van het thema gender geldt dat een organisatie ook als relevant is aangemerkt wanneer het gender in substantiële mate toepast als dwarsdoorsnijdend thema. Het presteren van de organisatie op de relevante thema's wordt vervolgens gescoord op uitvoerende, normerende of coördinerende activiteiten op dat thema.

5.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten

Voedselzekerheid

Relevant. Op OS-terrein is UNICEF zeer actief in de aanpak van ernstige vormen van acute- en chronische ondervoeding bij jonge kinderen (vooral kinderen onder de 5 jaar). Daarnaast is de organisatie actief in de ondersteuning van programma's om de chronische ondervoeding van jonge kinderen te voorkomen en behandelen (inclusief verbetering van voeding van de moeder). UNICEF werkt op deze terreinen samen met WHO, WFP, FAO, NGO's en het bedrijfsleven. Op humanitair terrein werkt UNICEF nauw samen met WFP. UNICEF is mondiaal coördinator van het humanitair cluster voeding (WFP en FAO voor het humanitair cluster voedselzekerheid) waarbij het gaat om gespecialiseerde voeding ter behandeling van acute ondervoeding. In 2015 behandelde UNICEF 2,9 miljoen kinderen tegen ernstig acute ondervoeding.

Water

Relevant. UNICEF is de leidende VN-organisatie voor schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. Als onderdeel van de realisatie van SDG 6 is de focus sterk gericht op schoon (drink)water, hygiëne en sanitaire voorzieningen, zowel op scholen als voor de bevolking. UNICEF speelt op wereldschaal een belangrijke rol als aanjager van internationale donorcoördinatie en de SDG ontwikkelingsagenda voor schoon drinkwater en sanitaire voorzieningen. UNICEF is samen met het Verenigd Koninkrijk en Nederland initiatiefnemer van het Sanitation and Water for All initiatief en voert momenteel het secretariaat hiervan. In de humanitaire hulpverlening is UNICEF mondiaal coördinator van het cluster water- en sanitaire voorzieningen. In 2015 heeft UNICEF meer dan 70 miljoen mensen bereikt met interventies op het gebied van water en sanitaire voorzieningen, waaronder meer dan 45 miljoen mensen in humanitaire crisissituaties. Water en sanitatie activiteiten vonden plaats op 26.000 scholen wereldwijd. Er is succesvol gepleit bij 29 overheden om speciale menstruatie hygiëne mee te nemen in de nationale onderwijs strategieën.

Veiligheid en rechtsorde

Relevant. Door UNICEF's wereldwijde aanwezigheid is de organisatie zeer actief in post-conflict situaties, transitie en wederopbouw. UNICEF bepleit actief de integratie van de rechten van kinderen bij humanitaire hulp en vredesoperaties, en geeft gerichte aandacht aan de bescherming van kinderen in deze moeilijke omstandigheden. UNICEF is betrokken bij de demobilisatie en re-integratie van kindsoldaten en bij educatie over de risico's van landmijnen. Op basis van VN Veiligheidsraad (VNVR) resoluties 1612, 1882 en 1998 heeft UNICEF een taak bij het monitoring- en rapportagemechanisme aan de VN Veiligheidsraad over alle mogelijke vormen van geweld tegen kinderen tijdens conflicten.

Het door Nederland gefinancierde programma *Peacebuilding, Education and Advocacy in Conflict Affected Contexts* (PBEA) was gericht op vredesopbouw door het versterken van de weerbaarheid, sociale cohesie en menselijke veiligheid in fragiele staten en (post-)conflictstaten in fases van herstel en vredesopbouw. Als uitkomst van PBEA vormen conflict analyses, die zijn voorafgegaan aan de werkplannen, en risico-geïnformeerde programmering een onderdeel van de programmacyclus.

Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR), inclusief HIV/Aids Relevant. UNICEF zet zich in op de vier resultaatgebieden binnen het Nederlandse speerpunt SRGR. Jongeren worden beter geïnformeerd, op school via life skills programma's of via jeugdvriendelijke centra of jeugdclubs. Ook krijgen jongeren een stem in internationale en landelijke fora waar jeugdproblematiek aan de orde kan worden gesteld, zoals kindhuwelijken, female genital mutilation en HIV/Aids. UNICEF vergroot ook in samenwerking met het mondiale partnerschap GAVI, de toegang tot kindervaccinaties, tot het Human Papillomavirus (HPV) vaccine voor adolescenten ter voorkoming van baarmoederhalskanker en het tetanus vaccin voor zwangere vrouwen. De preventie van HIV/Aids van moeder- op kind is enorm verbeterd, evenals de toegang tot medicatie voor kinderen met HIV/Aids. Verder richt UNICEF zich in de preventie van HIV/Aids vooral op most at risk adolescents. UNICEF werkt daarnaast aan het respecteren van kinderrechten. Voor SRGR gaat het hierbij om het voorkomen van gedwongen huwelijken voor het 18e levensjaar en besnijdenis bij meisjes. Daarnaast is er sinds 2008 een initiatief op het gebied van maternal, newborn and child health, gezamenlijk uitgevoerd door UNFPA, UNICEF, WHO, UN Women, Wereldbank en UNAIDS dat in 2016 weer hernieuwd is.

Gendergelijkheid

Relevant. In 2010 is het genderbeleid vernieuwd door middel van de *Policy on Gender Equality and the Empowerment of Girls and Women*. UNICEF publiceert jaarlijks een thematisch voortgangsrapport over gender gelijkheid. UNICEF rapporteert jaarlijks aan de Uitvoerende Raad over de voortgang van het gender actieplan 2014-2017. Momenteel is een nieuw actieplan voor de periode 2018-2021 in voorbereiding. Los van SDG 5 (gender gelijkheid) ziet UNICEF dit crosscutting thema terug in de doelen 3 (gezondheid), 4 (onderwijs) en 6 (water en sanitaire voorzieningen). Daarnaast kijkt UNICEF ook naar de rol van gender in de eigen bedrijfsvoering.

Naast het eigen beleid heeft UNICEF het thema gender ook in samenwerking met andere Multilaterale Organisaties versterkt, ook in humanitaire situaties. Binnen het cluster systeem in humanitaire situaties coördineert UNICEF samen met UNFPA de werkgroep *Gender Based Violence* (GBV) als onderdeel van het *Protection cluster*. In 2016 ongeveer 2 miljoen meisjes, jongens en vrouwen in 39 crisislanden ontvingen hulp bij de preventie en opvang bij geweld.

Private Sector Development

Relevant. UNICEF heeft een Corporate Social Responsibility (CSR) afdeling om het bedrijfsleven duidelijke handvatten aan te dragen voor het versterken van maatschappelijk verantwoord ondernemen met een speciale focus op de rol van kinderen in de handelsketens. Nederland werkt sinds 2014 samen met UNICEF om kinderarbeid in Bangladesh en Indonesië uit te bannen. Als onderdeel van de samenwerking richt het Nationaal Comité UNICEF Nederland zich op bewustwording van Nederlandse bedrijven over de Children's Rights and Business Principles (CRBP) en zal deze werkzaamheden de komende jaren verder uitbreiden. Naast relevantie voor de BHOS-prioriteiten versterkt deze samenwerking de Nederlandse inzet -

vanuit het mensenrechtenbeleid - op mensenrechten en bedrijfsleven en kinderarbeid.

Humanitaire hulp

Relevant. UNICEF is een systeemorganisatie en opereert op het vlak van humanitaire hulp, nexus humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking (en 'sustaining peace') en ontwikkeling. In 2015 besteedde UNICEF 35% van alle fondsen aan humanitaire hulp. UNICEF ontvangt een bijdrage voor het humanitaire werk uit het Relief Fund alsmede voor specifieke humanitaire situaties. UNICEF coördineert verschillende clusters in het humanitaire coördinatie cluster systeem (onderwijs, voeding, water en sanitatie, kinderbescherming) en is een actieve partner in de andere clusters. (Ook normatief speelt UNICEF een belangrijke rol op het gebied van kinderen in conflict gebieden.)

In 2015 heeft UNICEF humanitaire hulp verleend in 310 humanitaire situaties veroorzaakt door conflict en natuurrampen in 102 landen. In deze situaties bereikte UNICEF 25,5 miljoen mensen met veilig drinkwater, zijn 23 miljoen kinderen ingeënt tegen de mazelen, 7,5 miljoen kinderen voorzien van formeel en niet-formeel onderwijs, 2 miljoen kinderen behandeld tegen ernstige acute ondervoeding en 3,1 miljoen kinderen ontvingen psychosociale hulp.

Klimaat

Beperkt relevant. UNICEF heeft geen algemeen beleid op klimaatverandering. UNICEF ziet duurzaamheid op het gebied van natuur en milieu als een kans om betere resultaten te boeken voor kinderen. Ondanks dat voor alle UNICEF-programma's en projecten een milieu-assessment moet worden ingevuld, kunnen op het gebied van duurzaamheid nog stappen gemaakt worden. Wel heeft UNICEF alle actieplannen van internationale conferenties op dit gebied onderschreven. Ook is UNICEF bezig om klimaatverandering in alle aspecten van haar operaties op te nemen, vooral Water, Sanitation and Hygiene (WASH) programma's. Vanuit UNICEF's focus op Disaster Risk Reduction is klimaat adaptatie een belangrijk thema.

Relevantie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten					
	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief		
Voedselzekerheid	4	3			
Water	4	4	4		
Veiligheid en rechtsorde	3		3		
SRGR	4	3			
Gendergelijkheid	3	3	3		
Private sector development	3		3		
Humanitaire hulp	4	4	3		

5.2 Overige relevantie

UNICEF richt zich op (globale) problemen die een onevenredige weerslag hebben op kinderen. Dit kan te maken hebben met specifieke problemen zoals luchtvervuiling en specifieke achtergestelde groepen zoals kinderen met een handicap. Daarnaast vormen kinderen in crisisgebieden een speciale focus aangezien deze kinderen uiterst kwetsbaar zijn voor grove kinderrechtenschendingen.

Als systeemorganisatie speelt UNICEF, samen met UNDP, een belangrijke rol in het VN ontwikkelingssysteem aangezien de organisatie bijna overal ter wereld werkzaam

is op het ontwikkelings- en het humanitaire vlak. Vanwege de beschikbare capaciteit werkt UNICEF vaak mee aan nieuwe initiatieven.

UNICEF speelt een belangrijke uitvoerende en coördinerende rol voor overheden en uitvoerende organisaties (zoals lokale en internationale NGO's) op gebied van inkoop van goederen en de logistieke afwikkeling (transport, opslag e.d.) daarvan. Het Nederlandse Nationale Comité voor UNICEF pleit actief voor een verbetering van de kinderrechten in Nederland waaronder een verbeterde situatie van vluchtelingenkinderen in Nederland. De organisatie is verder actief op het terrein van kinderrechten in het Caribisch deel van het Koninkrijk. Binnen Nederland heeft het Nederlandse Nationale Comité voor UNICEF partnerschappen met een aantal Nederlandse bedrijven (o.a. DSM, H&M, Djoser, Schiphol, KLM), charitatieve instellingen (Ikea Foundation, Philips Foundation), platforms en kennisinstellingen ter bevordering van de rechten van het kind in Nederland. UNICEF heeft verder een mondiaal partnerschap met de ING Bank. UNICEF heeft met de Universiteit Leiden een hoogleraarsstoel Kinderrechten opgezet.

Overige relevantie					
	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief		
Internationale coördinatie en samenwerking ontwikkelingsbeleid	3	3			
Kinderrechten in Nederland en buitenland	3	3	3		